

**Folk
først.**

Folk først.

Venstre vil at politikk skal handle om folk. Det skal handle om å gi alle muligheten til å finne sin egen måte å leve livet på, og om å bygge en trygg og moderne velferdsstat som tar vare på oss når vi trenger det.

I det gode velferdssamfunnet er menneskene mye viktigere enn systemene. Derfor vil Venstre finne rettferdige løsninger som er tilpasset den enkelte sine evner og ambisjoner, i stedet for å behandle mennesker kun som del av en gruppe.

For Venstre handler det om å skape de gode fellesskapsløsningene som skal gi neste generasjon minst like trygge og gode liv som vi har i dag. Vi kan bare skape en god og trygg velferdsstat når vi inkluderer hver enkelt av oss i den. **Derfor setter Venstre folk først.**

Skole og oppvekst

Det skal være trygt og godt å vokse opp for alle barn.

For Venstre er det å sikre en trygg og god oppvekst for alle barn en av de viktigste oppgavene vi som fellesskap må løse.

Barn må både utfordres og få tillit for å utvikle seg, og for å tilegne seg kunnskapen voksenlivet vil kreve av dem. Samtidig må vi sørge for at barnehage, skole, helsetjenester og fritidstilbud legger til rette for en trygg og god oppvekst for alle barn.

Det kan være tøft for barn som vokser opp i dag å møte alle de forventningene som stilles til dem. Venstre vil ha løsninger som er tilpasset tiden vi lever i, med fleksibilitet og rom for familiene til å styre egen hverdag.

Venstre vil:

✓ **Satse på skolen**

Hovedoppgaven i skolen er å sørge for at alle barn får utvikle sitt potensial, og får tilegne seg den kunnskapen de trenger. Elever skal ses, oppmuntres og få tilpasset undervisning. Gode lærere med tid til elevene er nøkkelen til en god skole.

✓ **Fange opp de som faller utenfor så tidlig som mulig**

Venstre vil styrke de støttefunksjonene barn kan trenge i hverdagen, som sykesøstre, barnepsykologer og spesialpedagoger.

✓ **Gi barnefamilier mer kontroll over egen tid**

Tid er en knapp ressurs for småbarnsforeldre. Fleksibilitet i åpningstider og bedre samarbeid mellom skole, SFO, kultur og andre aktiviteter vil gjøre det lettere å få kontroll over hverdagen.

Slik skal Venstre gjøre den norske skolen til verdens beste

Skolen skal handle om kunnskap

Kunnskap er den beste veien til like muligheter for alle. Derfor må det å formidle kunnskap og det å motivere til læring få en klar førsteprioritet i den norske skolen. Nøkkelen er flinke, motiverte og faglig oppdaterte lærere, og en tydelig prioritering av både penger og menneskelige ressurser.

Gi lærerne tid til å være lærere

I dag har lærerne mange oppgaver som ikke handler om å gi undervisning eller å hjelpe elevene. Vi vil kutte skolebyråkratiet og få andre yrkesgrupper, blant annet flere helsesøstre, inn i skolen for å avlaste lærerne fra disse oppgavene.

Gjør det mer attraktivt å være lærer

Læreryrket er et av de viktigste yrkene vi har. Derfor må vi rekruttere de flinkeste og mest motiverte blant oss til å bli lærere. Vi vil skape mer spennende karriereveier i klasserommet, med mer rom for utvikling og mer ansvar, mer mulighet for faglig oppdatering, og et høyere lønnsnivå å strekke seg mot.

Gjør skolen mer motiverende

En god skole motiverer elevene. Det må bli enklere å tilpasse nivået i ulike fag til hver elev, for å skape mestringsfølelse. Skolen må også legge til rette for at elevene kan utvikle egne talent og interesser.

Venstre gjør det enklere å leve miljøvennlig.

Hver eneste dag tar vi valg som har konsekvenser for miljøet. Venstre vil gjøre det enkelt og lønnsomt å ta de valgene som er best for natur, miljø og klima.

Å bevare natur og miljø handler mye om de små og store valgene vi tar hver eneste dag – om vi skal ta bil eller sykkel til jobben, hva slags mat vi skal spise og hvordan vi varmer opp hjemmene våre og behandler avfallet vårt.

Det er ikke alltid så enkelt å ta med miljø i vurderingen i alle disse valgene, og ofte er det heller ikke lett å vite hva som er det grønneste alternativet. Derfor vil Venstre sørge for at det alltid er enklest og mest lønnsomt å velge miljøvennlig

Venstre vil:

- ✓ **Gi skattefradrag for tiltak som gjør boligen din mer miljøvennlig**
Når du velger å gjøre boligen din mer miljøvennlig ved for eksempel å isolere bedre eller ved å bytte ut oljefyr med fornybar varme, vil Venstre gi deg skattefradrag for utgiftene.
- ✓ **Null moms på grønn mat, og avgift på unødig emballasje**
Venstre vil gjøre det billigere å handle miljøvennlig, blant annet ved å fjerne moms på frukt og grønt og på økologisk mat. Samtidig vil vi legge avgift på produsenter som bruker unød-vendig emballasje.
- ✓ **Bygge flere sykkelveier i hele landet**
For at det skal bli enklere å la bilen stå og heller ta sykkelen til jobben, vil Venstre gjennomføre en storstilt utbygging av sykkelveier i hele landet.

Slik vil Ola gjøre det enklere å reise miljøvennlig

Gjennomføre tidenes satsing på jernbane

Vi vil bygge dobbeltspor mellom byene i østlandsregionen og høyhastighetsbane mellom de store byene, for å korte ned reisetiden og få togene til å gå når de skal.

Fortsette å gi fordeler til nullutslippsbiler

Elbiler og andre nullutslippsbiler har en rekke fordeler som gjør det enklere å velge en miljøvennlig bil foran en som forurenser. Vi vil bevare elbilfordelene og styrke fordelene for andre nullutslippsbiler.

Gi mer støtte til buss, trikk og bane i byene

Venstre vil gjennomføre en storstilt satsing på kollektivtrafikk i byer og større tettsteder gjennom et samarbeid mellom staten og kommunene.

Bygge ladestasjoner i hele landet, og hurtiglading på alle lengre transportstrekninger

Hele landet må få mange flere ladepunkt for elbiler, og hurtigladestasjoner og fyllestasjoner for hydrogen må bygges langs store hovedveier for at elbil skal bli et naturlig alternativ for hele landet.

Ola Elvestuen
Nestleder i Venstre

4 ting Venstre vil gjøre for å kutte norske klimagassutslipp

1

Kutte 40% av norsk utslipp innen 2030

Uten tydelige og langsiktige mål for hvor mye klima-skadelige gasser Norge kan slippe ut, vil klimaet lett bli offer for kortsiktige prioriteringer fra sak til sak i politikken. Venstre vil sette varige mål gjennom internasjonale avtaler og lovvedtak som ikke kan brytes.

2

Bevare sårbare områder mot oljeboring

Tiden for ukritisk å bygge ut oljevirkksomhet uten å tenke på konsekvensene må være over. Venstre vil stoppe all olje-aktivitet i sårbare områder som Lofoten, Vesterålen og Senja, Skagerak, Finnmarkskysten og Svalbard.

3

Gjøre Norge til Europas fornybargigant

Norsk fornybar kraft fra vann, vind og hav kan i fremtiden bli like verdifullt som olje og gass er i dag. Venstre vil ha en storstilt satsing på å utvikle Norge til å også i fremtiden være en energigigant i Europa.

4

Gjøre norsk industri til verdensmestere i miljøteknologi

Norsk industri skal være en del av løsningen på klima-problemet. Venstre vil belønne utslippskutt i industrien med gode støtteordninger, for å drive frem verdensledende miljøteknologi - på samme måte som Norge tidligere har drevet frem verdensledende teknologi i oljeindustrien.

Næring og verdiskaping

Venstre gjør det lettere å skape nye arbeidsplasser.

Om neste generasjon skal ha et like trygt og godt arbeidsmarked som oss, må vi legge til rette for dem som vil skape nye arbeidsplasser nå.

I en tid hvor både teknologi og samfunn endrer seg raskt, er det viktigere enn noen gang å slippe til mange kreative og engasjerte hoder for å finne de gode ideene.

Venstres vil fjerne de byråkratiske flaskehalsene som står i veien for at disse gode ideene blir til nye verdier og nye arbeidsplasser.

Venstre vil:

- ✓ **Gi sosiale rettigheter til selvstendig næringsdrivende**
De som velger å gå fra en trygg jobb til å starte for seg selv må få bedre rettigheter når de er syke eller har syke barn.
- ✓ **Endre skattesystemet så det blir lønnsomt å skape noe nytt**
Venstre vil endre skattesystemet slik at det lønner seg å investere i nye arbeidsplasser, og slik at det blir enklere for dem som tar risikoen ved å skape noe nytt å komme i gang.
- ✓ **Forenkle regelverk og redusere skjemaveldet**
Hverdagen for mange næringsdrivende er preget av kompliserte skjemaer og firkantete regler. Venstre vil rydde opp i et tungrodd system som er laget for å regulere store industribedrifter, ikke for å legge til rette for fremtidens arbeidsplasser.

Terjes 3 viktigste tiltak for å skape grønn vekst.

En ny, grønn industrivekst i Norge

Venstre vil gjøre norsk industri til vinnerne i fremtidens grønne økonomi. Gjennom å tilby ren kraft, stabile vilkår, dyktig arbeidskraft og verdensledende forskningsmiljøer på grønn teknologi, kan Norge bli stedet hvor fremtidens grønne industribyggere velger å etablere seg.

Klimavennlig mat og energi fra havet

I fremtiden blir havet vår største ressurs. Venstre vil ha en bærekraftig fiskeri- og oppdrettspolitikk som tar vare på og styrker denne ressursen, og vi vil støtte opp om nye næringer som gir oss klimavennlig mat og energi fra havet.

Grønne byer

Befolkningen i norske byer vokser raskt, og Venstres mål er å skape grønne, moderne byer som er gode å bo i, som har lave klimagassutslipp, og som beskytter biologisk mangfold. Nøkkelen for å nå dit er aktiv byplanlegging, samarbeid med næringslivet og en kraftig satsing på forskning på miljøløsninger.

Terje Breivik
Nestleder
i Venstre

Omsorg og fellesskap

Trygghet for at du får hjelp når du trenger det.

En god velferdsstat trenger ikke være der hele tiden. Men du skal være helt trygg på at den er der når du trenger det.

De fleste har det godt i Norge, men når vi rammes av sykdom, når vi står uten jobb eller når vi nærmer oss slutten av livet, skal vi alltid føle oss trygge på at vi blir sett og får hjelp og omsorg.

Det er når vi er på vårt mest sårbare at vi har størst behov for å bli sett som den vi er, ikke som del av en gruppe. Derfor vil Venstre bygge en moderne velferdsstat som tar imot deg med nærhet, omsorg og interesse, i stedet for byråkrati, køer og uforståelige skjemaer.

Venstre vil:

- ✓ **Et helsevesen som er der for deg, også i hverdagen**
Helsevesenets jobb skal ikke bare være å behandle sykdommen din, men også å sørge for at du får den informasjonen du trenger, og å hjelpe deg med å takle hverdagen med en sykdom.
- ✓ **Et løsningsorientert NAV**
Er du i en livssituasjon hvor du trenger NAV, så trenger du løsninger, ikke firkantete regler. Saksbehandlerne må få mulighet til å bruke skjønn når regler står i veien for fornuftige løsninger, og plikt til å skrive brev som er tydelige og forståelige.
- ✓ **Trygg og verdig alderdom.**
Retten til å bestemme over egen hverdag er ikke noe du skal miste når du bli gammel. Trygghet skal ikke gå på bekostning av verdighet, og alle skal møtes med et fleksibelt tilbud som fanger opp ulike ønsker og behov.

Trines hjertesak:

Like muligheter for alle barn.

Bekjempe fattigdommen i barnefamilier

Venstre vil øke sosialhjelpssatsene, gi mer barnetrygd til fattige familier og gi mer støtte til fritidsaktiviteter for barn. Vi vil også prioritere målrettede tiltak for å hjelpe de som ufrivillig står utenfor arbeidslivet.

Gratis barnehage og SFO for de som trenger det

Barnehage og SFO er viktige arenaer både for å lære, for å få oppfølging av spesielle behov og for å bli del av et sosialt fellesskap. Ingen barn skal stenges ute fra barnehage og SFO fordi foreldrene har dårlig økonomi.

Gi asylbarna en ny sjanse i Norge

Det er ikke den norske velferdsstaten verdig at vi lar barn leve i uvisshet og frykt i årevis på asylmottak. Venstre mener at alle barn som har bodd flere år i Norge, som snakker norsk og har venner i norske skoler eller barnehager, skal få opphold og en ny sjanse i Norge.

Trine Skei Grande
Leder i Venstre

Hjelp oss å vinne valget!

Vi vinner valg ved hjelp av mange tusen engasjerte medlemmer, frivillige og sympatisører. Bli med på laget du også, og bidra til at vi får flere Venstrepolitikere i kommune- og bystyrrer over hele landet.

Vi får ikke mange store gaver og det er ingen interesse-organisasjoner som gir oss penger. Det synes vi egentlig er bra, fordi det gjør oss mer uavhengig av de store og mektige i samfunnet, og det er viktig for et parti som alltid setter folk først i politikken.

Derfor er hvert eneste bidrag, smått eller stort, veldig verdifullt for oss. Vårt mål er å få flere lokalpolitikere som kan gjøre norsk politikk litt grønnere, litt rausere og litt mer liberal. **Vil du hjelpe oss?**

Slik kan du hjelpe Venstre å vinne valget

1

Stem Venstre på valgdagen eller forhåndsstem nå.

Aldri før har du kunnet stemme på Venstre i så mange kommuner som i år. På **www.venstre.no/derdubor** kan du finne ut mer om hva Venstre vil gjøre for din kommune, og hvem som er våre kandidater.

2

Spre ordet

Vær sikker på at dine venner og familie vet at du støtter Venstre i valgkampen. Del artikler fra **venstre.no** på Facebook, bruk en t-skjorte som viser at du stemmer Venstre i år, eller fortell kollegene din på jobben hvorfor du støtter oss.

3

Følg oss på Facebook

Følg oss på **www.facebook.com/venstre.no**, og inviter gjerne vennene dine til å gjøre det samme.

4

Støtt oss økonomisk

For oss er hvert eneste bidrag, smått eller stort, veldig verdifullt. Du kan enkelt gi oss en pengegave på vår nettside.

5

Meld deg som frivillig

Det er mange måter å hjelpe oss i valgkampen. Registrer deg gjerne på vår **www.venstre.no/frivillig** for å bli med på vårt valgkamplag!

6

Meld deg inn

Du trenger ikke være medlem for å hjelpe oss i valgkampen, men om du støtter Venstre vil ditt medlemsskap gjøre partiet enda sterkere.

VENSTRE

www.venstre.no

facebook.no/venstre.no [instagram: @stemvenstre](https://www.instagram.com/stemvenstre)